

UBOs boksamlinger innen klassene E:Matematikk og F:Naturvitenskap

Ved UBO var de utenlandske samlingene delt i klasser, med hver sin klassebokstav. Klassene som har havnet på UMN er E: Matematikk og F: Naturvitenskap. Klasse E har ingen videre underinndeling, mens klasse F er delt i underklasser Fa-Fk, slik:

Fa:Naturvitenskap i alminnelighet

Fb:Fysikk

Fc:Kjemi

Fd:Astronomi

Fe:Geofysikk

Ff:Naturhistorie (oppløst for mange år siden, og innlemmet i Fa)

Fg:Geologi

Fh:Biologi

Fi:Botanikk

Fj:Zoologi

Fk:Fysiologi (først og fremst menneskets fysiologi, fulgte derfor G:Medisin)

De eldste samlingene Fa-Fj er systematiske oppstillinger, altså oppstilt etter emne på hylla. De tilsvarende systematiske katalogene er ordnet på samme måte, i form av svære protokoller med løsblad, slik at det kunne settes inn nye ark ved behov. De systematiske signaturene besto av symbolet for klassen (underklassen) pluss et desimaltall, f.eks. Fb 3866,5 På den måten kan man alltid innpasse nye tall mellom de eksisterende ved å føye til flere desimaler, omtrent som i Dewey eller UDK.

Omkring 1938 ble de eldste samlingene avsluttet, og man startet opp en ny samlet F-suite for alle naturvitenskapene, nemlig den som står i magasin i Fellesbiblioteket. Tilsvarende ble gjort innen alle klasser, bl.a. for å opprette et "Nærmagasin" i nærheten av Utlånsavdelingen, slik at det ble kortere vei å gå for bokhenterne. F-suiten er ikke systematisk; bøkene får et løpenummer i den rekkefølgen de blir innlemmet i samlingen. (Løpenummer heter på fint "numerus currens".) Dette gjaldt altså for alle klasser i Utenlandske avdeling ved UBO, også for klassen E:Matematikk. Der eksisterer det såvidt jeg vet ikke noen eldre systematisk oppstilling, så hele klassen er antakelig omorganisert tidligere.

UBO-klassifikasjonen skal visstnok bygge på gamle tyske universitetsbibliotekers klassifikasjoner. Da man sluttet å bruke de gamle protokollene og opprettet systematiske kortkataloger, ble protokollinnførlene skrevet over på kort og innlemmet i kortkatalogene. Klassen F:Naturvitenskap var tidlig ute, og ble sett på som forbilde for andre klasser. Hovedtrekkene fra skjemaene for de systematiske kortkatalogene dukker opp i den eldre oppstillingen i noen av instituttbibliotekene; i alle fall er dette tydelig i Fysisk bibliotek.

På 1970-tallet ble UBOs utenlandske samlinger av matematikk og naturvitenskap overført til Blindern. (Matematikken faktisk på slutten av 1960-tallet, omtrent da matematikkbygningene sto ferdig.) Det ble opprettet et antall nye boksuites, tilsvarende de gamle Fa-Fj, men med stor 2. bokstav, for å kunne skille dem fra hverandre, altså FA-FJ. Hensikten var at de nye bøkene ikke skulle stå samlet i fakultetsbiblioteket, men utplasseres i instituttbibliotekene. Den eneste suite som fremdeles eksisterer er såvidt jeg vet FA-samlingen i Fellesbiblioteket.

2003-03-20 Ragnar Nossen